

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/50/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115203086
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115203086.4

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava p r o t i žalovanej: G. W.O., A.. XX.X.XXXX, W. F. A. Q., A. T. XX, o zaplatenie 551,47 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 80 Eur a priznanie úrokov z omeškania za obdobie od 29.2.2012 do 20.12.2012.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodný žalobca - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. žalobou zo dňa 9.2.2015 sa domáhal zaplatenia sumy 551,47 Eur s úrokmi z omeškania 9% ročne od 20.3.2012 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že žalovanej na základe zmluvy zo dňa 22.12.2009 poskytol celkovú sumu pôžičky 1.458 Eur, z nej žalovaná do podania žaloby uhradila len 961,5 Eur. Listom zo dňa 29.2.2012 došlo preto k zosplateniu úveru.

V priebehu konania bola predmetná pohľadávka na základe zmluvy zo dňa 1.10.2015 postúpená na obchodnú spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o. Súd túto zmenu žalobcu pripustil uznesením č.k. 7C/50/2015-28 zo dňa 7.12.2015.

Nový žalobca v podaní zo dňa 18.2.2016 na základe výzvy súdu oznámil, že konečná splatnosť úveru nastala dátumom poslednej splátky dňa 20.12.2012, preto sa žalovaná dostala do omeškania až 21.12.2012. Predložil súdu aj písomnú dohodu zo dňa 7.12.2015, ktorú uzavrel so žalovanou a v ktorej došlo k uznaniu tohto jej dlhu čo do dôvodu a výšky. Zároveň boli dohodnuté aj mesačné splátky po 20 Eur, pričom žalovaná ich uhradila dňa 21.12.2015 a 29.1.2016, preto žalobu zobral späť v časti o istinu vo výške 40 Eur a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania za obdobie od 29.2.2012 do 20.12.2012.

Ďalším písomným podaním zo dňa 11.4.2016 zobral žalobu späť o ďalšiu časť istiny vo výške 40 Eur v dôsledku uhradených 2 splátok po 20 Eur dňa 2.3.2016 a 1.4.2016. Týmto podaním zároveň žiadal zaviazat' žalovanú o zaplatenie sumy 471,47 Eur a úrokov z omeškania 9% ročne zo sumy 551,47 Eur od 21.12.2012 do 21.12.2015, vo výške 8,05% ročne zo sumy 531,47 Eur od 22.12.2015 do 29.1.2016, vo výške 8,05% ročne zo sumy 511,47 Eur od 30.1.2016 do 2.3.2016, vo výške 8,05% ročne zo sumy 491,47 Eur od 3.3.2016 do 1.4.2016 a vo výške 8% ročne zo sumy 471,47 Eur od 2.4.2016 do zaplatenia a to formou mesačných splátok po 20 Eur.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami žalobcu, výsluchom žalovanej, zmluvou o poskytnutí bezúčelovej pôžičky zo dňa 22.12.2009, podmienkami k zmluve o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou, prehľadom splátok a úhrad, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 1.10.2015, uznaním dlhu a dohodou o splácaní v splátkach zo dňa 7.12.2015 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 22.12.2009 bola uzavretá zmluva o poskytnutí bezúčelovej pôžičky medzi veriteľom - spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovanou ako dlžníkom. Ide o formulárovú zmluvu, ktorú najprv a to 18.12.2009 podpísala žalovaná vyplnením údajov v časti V. „údaje k požadovanej pôžičke“, kde vyznačila len výšku požadovanej pôžičky - 1.000 Eur a dobu splácania - 36 mesiacov. Neskôr veriteľ 22.12.2009 schválil pôžičku žalovanej a vypísal údaje v časti VII. formulára zmluvy, kde už okrem údajov podľa časti V. bola uvedená výška splátky 40,50 Eur, celková suma pôžičky 1.458 Eur, celkové náklady spotrebiteľa 458 Eur, ročná úroková sadzba 29,83%, v tej istej hodnote bolo uvedené aj RPMN a priemerná hodnota RPMN 48,96%. Formulár zmluvy bol poslaný žalovanej poštou, po vyplnení kolónky V. ho opäť poštou vrátila veriteľovi.

Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaná z tejto pôžičky uhradila do podania žaloby sumu 961,50 Eur, pričom poslednú splátku zaplatila 2.3.2012.

Listom zo dňa 29.2.2012 spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. vyzvala žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade s VOP, ktoré však nešpecifikovala. Istinu v tomto liste vyčíslila na 579,15 Eur a žiadala ju zaplatiť do 3 dní od doručenia tejto výzvy.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 18.2.2016 uznal, že nedošlo k predčasnemu zosplatneniu úveru, nakoľko takúto možnosť si účastníci nedohodli a potvrdil, že k omeškaniu žalovanej došlo až po splatnosti poslednej dohodnutej splátky t.j. od 21.12.2012. Preto ešte pred začatím pojednávania v prevyšujúcej časti, keďže v žalobe bol uplatnený úrok z omeškania už od 20.3.2012 zbral za uvedené obdobie do 20.12.2012 žalobu späť.

Zmluvou zo dňa 1.10.2015 predmetná pohľadávka bola postúpená na terajšieho žalobcu. Ten uzatvoril so žalovanou dňa 7.12.2015 písomnú dohodu označenú ako „uznanie dlhu a dohoda o splácaní v splátkach“. K jej uzavretiu došlo bez jej ústneho prejednávania a to len tým spôsobom, že žalobca formulár tejto dohody zaslal žalovanej poštou bez bližšieho vysvetlenia. Žalovaná na pojednávaní prehlásila, že jej jediným cieľom bolo uzatvorenie dohody o splátkach. Vôbec nevedela, že podpisuje aj nejaké uznanie dlhu, pričom tomuto inštitútu ani nerozumela. Nebolo jej vysvetlené aké sú s tým spojené dôsledky a pokiaľ by mala tie informácie, ktoré jej boli poskytnuté na pojednávaní o dôsledkoch písomného uznania dlhu do dôvodu aj do výšky, rozhodne by toto uznanie nepodpísala.

V spornej dohode sa uvádza, že žalovaná ako dlžník v zmysle § 558 OZ uznáva čo do dôvodu aj výšky celý svoj peňažný dlh voči žalobcovi z titulu nesplateného úveru na základe úverovej zmluvy č. 7066369 uzavretej so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., pričom tento dlh predstavuje dlžnú istinu 401,47 Eur, úroky z omeškania 136,20 Eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 140,76 Eur. Pod bodom II. sa účastníci dohodli, že dlžník veriteľovi zaplatí dlžnú sumu 34 mesačnými splátkami vo výške 20 Eur. Žalovaná v zmysle tejto dohody aj splátky uhrádzala, celkove ich zaplatila 4 a to v dňoch 21.12.2015, 29.1.2016, 2.3.2016 a 1.4.2016.

V danom prípade súd musel predovšetkým posúdiť prvotnú zmluvu o úvere uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou a za tým účelom aplikoval zákon 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2009 do 31.12.2009).

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. g/ konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
h) ročnú úrokovú sadzbu;
i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 44 ods. 1 OZ zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 OZ prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

V danom prípade vzhľadom na to, že návrh na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere dala najprv žalovaná veriteľovi, pričom tento návrh obsahoval len výšku úveru a počet mesačných splátok a veriteľ reagoval tým spôsobom, že doplnil ďalšie údaje úverovej zmluvy (výšku mesačnej splátky, úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú hodnotu RPMN, celkové náklady spotrebiteľa) s poukazom na § 44 ods. 2 bolo potrebné tento jeho úkon považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy. Aby vznikla platná písomná zmluva, muselo by dôjsť k písomnej akceptácii tohto návrhu zo strany žalovaného s náležitosťami, ktoré boli uvedené pri tomto jeho právnom úkone. V tejto písomnej akceptácii zo strany žalovanej však nedošlo, teda nedošlo k zmluvnému konsenzu ohľadom citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy písomnou formou a preto je potrebné dospieť k záveru o chýbajúcich vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. K písomnej zmluve konsenzom účastníkov došlo len v počte mesačných splátok a výške úveru. S poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. je preto potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná teda mala vrátiť veriteľovi len sumu poskytnutého úveru to jest 1.000 Eur, do podania žaloby mu zaplatila 961,50 Eur, takže jej dlh činil len 38,50 Eur.

Žalobca má nepochybne nárok aj na úroky z omeškania zo spomínaného dlhu, teda zo sumy 38,50 Eur, avšak len za obdobie od 21.12.2012 do úhrady jednotlivých splátok po podaní žaloby.

Úroky z omeškania boli priznané s poukazom na § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.7.2010 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ako už bolo uvedené, žalovaná sa dostala do omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej splátky t.j. od 21.12.2012. Úroky z omeškania v tom čase činili 8,75% ročne.

Vzhľadom na vyrovnanie dlhu predstavujúceho istinu vo výške 38,50 Eur po podaní žaloby bolo potrebné úrok z omeškania kapitalizovať. Súd ho teda počítal zo sumy 38,50 Eur vo výške 8,75% ročne od

21.12.2012 do dňa pred úhradou splátky 20 Eur t.j. do 20.12.2015 a zo sumy 18,50 Eur od 21.12.2015 do 28.1.2016 (dňa pred úhradou ďalšej splátky 20 Eur), pričom jeho výška činí za toto obdobie 10,28 Eur.

Záver o skutočnej výške dlhu žalovanej ku dňu uzavretia dohody o uznaní dlhu a splátkach zo dňa 7.12.2015 je dôležitý aj pre posúdenie platnosti spomínanej dohody uzavretej podľa § 558 OZ.

Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Aj daný právny úkon (uznanie dlhu) musí spĺňať všeobecné náležitosti platnosti právnych úkonov upravené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka vrátane § 37 ods. 1 a § 39 OZ.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako už súd vysvetlil vyššie, žalovaná v skutočnosti ku dňu 7.12.2015 dlhovala žalobcovi len sumu 38,50 Eur na istine, ten jej však dal na podpis dohodu s podstatne vyššou sumou jej dlhu (678,43 Eur). Uvedená dohoda je preto pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ) absolútne neplatná. Navyše žalovaná dohodu podpísala bez toho, aby žalobca jej poskytol informácie o charaktere a dôsledkoch daného právneho inštitútu, ktorým je uznanie dlhu čo do dôvodu aj čo do výšky. Uznaním dlhu totiž začala nanovo plynúť premlčacia lehota, ktorá sa navyše predĺžila z pôvodných 3 rokov od splatnosti tej ktorej splátky na 10 rokov od uznania dlhu. Navyše v čase podpísania dohody boli niektoré splátky úveru už premlčané, konkrétne išlo o 3 nezaplatené splátky do 20.1.2012. Žalovaná na toto premlčanie upozornená nebola. Navyše ako vyplynulo z jej výsluchu, nemala skutočnú vôľu podpísať uznanie dlhu, keďže ani nerozumela tomuto inštitútu a jej záujmom bolo len dohodnúť sa na splátkach. Keď však chcela splátky, inú možnosť nemala, než podpísať celú listinu, ktorá obsahovala aj spomínané uznanie dlhu. Preto aj pre nedostatok vážnosti vôle žalovanej na uzavretie tohto právneho úkonu je jej uznanie dlhu absolútne neplatné s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. Postup žalobcu možno považovať za rozporný so zásadou dobrých mravov a to aj s poukazom na § 4 ods. 8 zákona č. 258/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd mal za to, že žalobca pod zámienkou uzavretia dohody o splátkach vynútil na žalovanej uznanie záväzku, čím zhoršil jej právne postavenie. Takéto konanie nemôže požívať súdnu ochranu podľa § 3 ods. 1 OZ. Pre úplnosť súd dodáva, že princíp, podľa ktorého neznalosť zákona neospravedlňuje, v spotrebiteľských právnych vzťahoch ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Mcd0 9/2012).

Dlh žalovanej ku dňu podania žaloby činil 38,50 Eur, kapitalizované úroky z omeškania predstavovali sumu 10,28 Eur. Žalovaná pritom po podaní žaloby uhradila až 80 Eur, čo znamená, že voči žalobcovi žiaden dlh nemá.

Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a násl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Výrok náhrade trov konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ten však bol v konaní neúspešný a preto mu náhrada trov konania neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.